

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Concernstaf

Onderwerp:

Vragen ex art 46 RvO-GL-Creatieve handhaving aanaanvalsplan vangnetuitkering

Notagegevens

Bestuursorgaan	: B-en-W 11-10-2022
Notanummer	: 2022-817
Datum	: 11-10-2022
Programma	: 08-Meedoen
Portefeuillehouder	: Wethouder De Geest,
Bijlage(n)	: Antwoordbrief vragen ex art 46 RvO-GL-Handhaving vangnetuitkering.docx,Schriftelijke vragen Factsheet Inzet op Maat 2022.docx

Parafering

06-10-2022: Wethouder07-10-2022: Programmamanager

Agendering

* 07-10-2022: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

12-10-2022

B & W d.d.: 11-10-2022

Besluit

1. De beantwoording van de vragen ex art 46 RvO van de Groen Links-fractie vast te stellen
2. De beantwoording aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken.

Inleiding

Per brief van 27 september 2022 heeft Anne van der Meer van de fractie van Groen Links uw college een aantal schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over "Creatieve handhaving" in het Aanvalsplan Vangnetuitkering. Bijgaand treft u de beantwoording aan

Beoogd maatschappelijk resultaat

Kader

Betrokken partijen en participatie

Argumenten voor en tegen

Financiële consequenties en dekking

Openbaarmaking en communicatie

Aanpak en uitvoering

College van B&W Deventer
Postbus 5000
7400 GC Deventer

Betreft: Schriftelijke vragen (artikel 46 RvO) "Creatieve handhaving" in Aanvalsplan Vangnetuitkering

Deventer, 27 september 2022

Geacht college,

Donderdag 22 september heeft de raad de nieuwe factsheet "Inzet op Maat" ontvangen. Dit gaat over het lokale beleid voor de uitvoering van de Participatiewet. Op pagina 3 van dit stuk wordt er gesproken over het meerjarig niet toereikend zijn van de Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG) en het aanvragen van de Vangnetuitkering. Hieruit blijkt dat er gewerkt wordt aan een zogenaamd Aanvalsplan, waarin wordt toegewerkt naar een bijstandontwikkeling die wat dichterbij ligt bij het landelijk gemiddelde: 'Hiermee willen we ca. 100 mensen extra laten uitstromen naar werk en ca. 200 door middel van creatieve handhaving.'

Op basis van de factsheet "Inzet op Maat" heeft de fractie van GroenLinks de volgende vragen:

1. Wat verstaat het college onder "creatieve handhaving", waarmee ze ca. 200 extra mensen wil laten uitstromen?
2. Is het college het met de fractie van GroenLinks eens dat de voorkeur altijd uitgaat naar uitstroom uit de uitkering naar werk, boven uitstroom door middel van handhaving?
3. Dit jaar wordt er een update gemaakt van het handhavingsbeleidsplan en naar verwachting komt handhaving ook nadrukkelijk terug in het Aanvalsplan BUIG. Hoeveel financiële middelen verwacht het college hiermee te besparen? En hoe verhoudt zich dit tot de inzet van financiële middelen (1fte Sociaal Rechercheur is 78.000 volgens de 2^e Kwartaalrapportage 2022)?
4. Zowel het Aanvalsplan als het handhavingsbeleidsplan zijn nog in ontwikkeling. Worden deze ook vastgesteld door de raad? Zo niet, waarom niet?
5. Door wie en op basis waarvan is de taakstelling van twee keer 1,5 miljoen (voor 2022 en 2023) bepaald? En is dit aanvullend op de autonome afwijking waar in de 1^e Kwartaalrapportage 2022 over is gerapporteerd?
6. Uit de factsheet blijkt dat het komende jaar onderzocht zal worden of gemeente Deventer onvoldoende budget krijgt in relatie tot haar populatie. Wie zal dit onderzoeken? Wanneer zijn die uitkomsten bekend?
7. Welke verklaring heeft het college voor het feit dat er in de gemeente Deventer relatief veel jongeren gebruikmaken van de bijstandsuitkering? Hoeveel hiervan hebben geen startkwalificatie?
8. Is de gemeente ook met andere betrokken partijen (onder andere ROC Aventus, bedrijfsleven, maatschappelijke partners) in gesprek over de integrale jongerenaanpak?
9. Op welke wijze geeft de gemeente zelf het goede voorbeeld door bijvoorbeeld stageplekken en leerwerkplekken te bieden voor mensen in een re-integratietraject?

Namens de fractie van GroenLinks,
Anne van der Meer

Grote Kerkhof 1
Postbus 5000
7400 GC Deventer

14 0570
telefoon

direct telefoonnummer

gemeente@deventer.nl
e-mail

Aan de fractie van Groen Links
t.a.v. mw. A. van der Meer
Interne Post

2022-817
kenmerk

uw referentie

11 oktober 2022
datum

M.C. Eggel
contactpersoon

Schriftelijke vragen ex art 46 RvO
onderwerp

Geachte mevrouw Van der Meer

In uw brief van 27 september jl. hebt u ons college schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over creatieve handhaving aanvalsplan vangnetuitkering. Ons antwoord is als volgt.

Vraag 1

Wat verstaat het college onder “creatieve handhaving”, waarmee ze ca. 200 extra mensen wil laten uitstromen?

Antwoord

Het betreft handhaving in lijn met het vastgestelde handhavingsbeleidsplan, binnen de geldende ethische en juridische kaders. Het gaat om een diverse set aan activiteiten, die gaan over handhaving en over positieve prikkels zoals activering. Enkele voorbeelden:

- Themacontroles zoals waterverbruik
- Pilot Parttime inkomsten
- Pilot Samenwonen
- Schulden afkopen

Vraag 2

Is het college het met de fractie van GroenLinks eens dat de voorkeur altijd uitgaat naar uitstroom uit de uitkering naar werk, boven uitstroom door middel van handhaving?

Antwoord

Het college hecht waarde aan passende ondersteuning richting werk of activering, zoals beschreven in Inzet op maat. De inspanningen die beschreven worden in het Aanvalsplan moeten eraan bijdragen dat alleen Deventenaren in de uitkering zitten die daadwerkelijk dit vangnet nodig hebben en dat de mensen die kunnen werken aan het werk zijn of actief worden begeleid of gestimuleerd richting werk. Het gaat erom dat men actief is in de samenleving en daar waar nodig daartoe worden gestimuleerd én het gaat erom dat mensen weten wat de gevolgen zijn van bewuste fraude en dat hier consequent op wordt gehandhaafd. Het zijn twee kanten van eenzelfde medaille.

Vraag 3

Dit jaar wordt er een update gemaakt van het handhavingsbeleidsplan en naar verwachting komt handhaving ook nadrukkelijk terug in het Aanvalsplan BUIG. Hoeveel financiële middelen verwacht het college hiermee te besparen? En hoe verhoudt zich dit tot de inzet van financiële middelen (1fte Sociaal Rechter is 78.000 volgens de 2e Kwartaalrapportage 2022)?

Antwoord

De taakstelling waarvoor het Aanvalsplan is opgesteld bedraagt voor 2022 en 2023 2 keer 1,5 miljoen. Het Aanvalsplan heeft drie actielijnen: het gaat over het voorkómen dat Deventenaren in de uitkering komen, het gaat om een check op rechtmatigheid én het gaat erom dat Deventenaren worden begeleid naar werk of school. Het Aanvalsplan wordt in oktober gedeeld met de raad.

Er is budget beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van het Aanvalsplan (Q3 2021, 210.000). Dit betreft budget voor effectieve handhaving en activering naar werk. Deze eenmalige investering, gekoppeld aan een stap extra of anders door de huidige bezetting, moet eraan bijdragen dat ons bijstandsvolume gelijk is aan de het geraamde volume van de BUIG.

Vraag 4

Zowel het Aanvalsplan als het handhavingsbeleidsplan zijn nog in ontwikkeling. Worden deze ook vastgesteld door de raad? Zo niet, waarom niet?

Antwoord

Onder andere vanwege corona is het amper mogelijk geweest om het huidige handhavingsbeleidsplan uit te voeren (geen SMS-dienstverlening, geen huisbezoeken, etc.). Daarom is een voorstel in voorbereiding waarin staat dat tot en met 2023 uitvoering plaatsvindt conform het bestaande handhavingsbeleidsplan, dat er in dat jaar een evaluatie plaatsvindt en dat er dan ook een nieuw plan wordt opgesteld. Dit zal in Q4 2023 ter vaststelling worden aangeboden aan de raad.

Vraag 5

Door wie en op basis waarvan is de taakstelling van twee keer 1,5 miljoen (voor 2022 en 2023) bepaald? En is dit aanvullend op de autonome afwijking waar in de 1^e Kwartaalrapportage 2022 over is gerapporteerd?

Antwoord

Dit is gebaseerd op het aantal klanten dat we – afgezet tegen het BUIG budget dat we ontvangen – als Deventer teveel in de uitkering hebben. Dit is beschreven in eerdere kwartaalrapportages en vangnetnotities die uw raad ontvangen heeft.

Vraag 6

Uit de factsheet blijkt dat het komende jaar onderzocht zal worden of gemeente Deventer onvoldoende budget krijgt in relatie tot haar populatie. Wie zal dit onderzoeken? Wanneer zijn die uitkomsten bekend?

Antwoord

Het plan BUIG bestaat uit twee onderdelen: enerzijds het aanvalsplan om ervoor te zorgen dat er alles aan gedaan is om te bevorderen dat meer mensen actief worden en anderzijds ook een onderzoek om te kijken of Deventer objectief te weinig budget krijgt. Voor dit onderzoek is nog geen opdracht geschreven of bureau geselecteerd. Dit staat op de planning voor Q4 2022. De uitkomsten worden medio 2023 verwacht.

Vraag 7

Welke verklaring heeft het college voor het feit dat er in de gemeente Deventer relatief veel jongeren gebruikmaken van de bijstandsuitkering? Hoeveel hiervan hebben geen startkwalificatie?

Antwoord

De toename van het aantal jongeren in de uitkering heeft veelal te maken met het dichtzetten van de Wajong. Het ontbreken van een sluitende, integrale aanpak heeft niet bijgedragen aan het beteugelen van de instroom en het bevorderen van de uitstroom. Met de huidige aanpak (zoals de integrale jongerenaanpak, verschillende acties uit het Aanvalsplan maar ook de specifieke aandacht voor dak- en thuisloze jongeren) wordt gewerkt aan passender ondersteuning en begeleiding.

Van alle jongeren met een bijstandsuitkering heeft volgens de meest recente cijfers ca. 85% geen startkwalificatie (in november 2022 volgen nieuwe cijfers).

Vraag 8

Is de gemeente ook met andere betrokken partijen (onder andere ROC Aventus, bedrijfsleven, maatschappelijke partners) in gesprek over de integrale jongerenaanpak?

Antwoord

Het college is op verschillende manieren in gesprek met deze partijen:

- ROC en maatschappelijke partners zijn convenantpartners bij de sluitende aanpak
- De kwartiermaker voor de integrale jongerenaanpak (onderdeel van de eerdere vangnetnotitie en het huidige Aanvalsplan in ontwikkeling) start in oktober. In de eerste fase van de opdracht worden gesprekken met stakeholders gevoerd, waaronder de benoemde partijen.
- ROC en bedrijfsleven hebben een actieve rol bij het regionale Factor Werk.

Vraag 9

Op welke wijze geeft de gemeente zelf het goede voorbeeld door bijvoorbeeld stageplekken en leerwerkplekken te bieden voor mensen in een re-integratietraject?

Antwoord

De gemeente heeft PSO trede 3, dat houdt in dat wij stageplekken en leerwerkplekken organiseren in onze eigen organisatie en bij onze partners.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

M.A. Kossen

R.C. König